

Fokko Witteveen , voorzitter van Trias Jeugdzorg

‘De sector staat in de spotlights’

Er speelt veel in de sector jeugd- en opvoedhulp. Er zijn incidenten die de pers halen, de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg is net geweest, de sector moet innovatief en vernieuwend bezig zijn, beter samenwerken en het groeiscenario is verleden tijd. Ontwikkelingen waarbinnen Trias Jeugdzorg in Zwolle zijn weg moet vinden. Fokko Witteveen is voorzitter van de Raad van Bestuur van Trias Jeugdhulp en lid van de stuurgroep FCB.

■ 'Net als bij voetbal heeft iedereen een mening over opvoeden'

Fokko Witteveen zit zijn hele leven al in de jeugdzorg. Zijn vader werkte in de jeugdzorg en het gezin woonde in de dienstwoning op het terrein. Witteveen wilde echter een andere kant op en ging bij een krant werken. Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan en na een jaar stapte hij alsnog over naar de jeugdzorg, als groepsleider. Jongeren in de knel, dat trok hem aan. Ondertussen werkt hij al weer 30 jaar in de sector. Nu als bestuurder. 'De veerkracht en het verrassende van kinderen, dat boeit mij mateloos.'

Net voetbal

Bij opvoeden is het net als bij voetbal, iedereen heeft er een mening over, stelt Witteveen. 'De sector staat in de spotlights, is incident gestuurd en politiek beladen. Dat betekent dat het van belang is dat we een vizier op de buitenwereld houden: wat vindt men van ons? De sector moet voor de samenleving inzichtelijk maken hoe de jeugdzorg werkt en wat de mogelijkheden zijn. Bijvoorbeeld dat er verschillende cliëntenstromen zijn: spoedzorg, planbare zorg en gezinsvervangend. Bij iedere stroom past een aparte set afspraken, maar wat je nu ziet, is dat de overheid alles op één hoop gooit. In mijn optiek kan voor spoedzorg geen sprake zijn van marktwerking, dat is een publieke zaak, dat moet er gewoon zijn. Bij planbare zorg, waar gewerkt wordt met wetenschappelijk bewezen programma's, kunnen wel meer prikkels voor marktwerking ingebouwd worden. Dat je voor bepaalde programma's in de wijk moet offreren met een aanbod dat werkt, is prima. En voor gezinsvervangend geldt dat kinderen die niet bij hun biologische ouders kunnen wonen, gewoon recht hebben op een plek in een pleeggezin of gezinshuis. Die kinderen moet je niet constant lastigvallen met nieuwe indicaties. Van die bureaucratische rompslomp moeten we af.'

Trots

De sector moet ook resultaten laten zien en trots zijn op de toegevoegde waarde die de sector biedt, vindt Witteveen. Jeugdzorg moet niet in de slachtofferrol kruipen, maar laten zien dat het betekenisvol is voor kinderen en gezinnen in de knel. 'De sector staat daarbij ook voor de uitdaging innovatief en vernieuwend bezig te zijn. Trias doet dat op verschillende terreinen. Een mooi voorbeeld is de zomergezinnen, een variant

op de pleegzorg. In de zomervakantie wordt de draagkracht van gezinnen die ambulante zorg krijgen, nog wel eens op de proef gesteld. Zomergezinnen die 2 à 3 weken een kind opvangen, bieden dan uitkomst.'

Krimpen en groeien

Een andere uitdaging waar Witteveen voor staat, is het krimpscenario waar de sector mee te maken krijgt. 'Om de wachtlijsten weg te werken, hebben we een aantal jaren een groeiscenario gehad. Hoewel je je met incidenteel geld natuurlijk nooit rijk moet rekenen, staan we nu voor de uitdaging hoe we het op een goede manier met minder geld gaan doen. Ik zou daarbij de overheid willen oproepen jeugdzorg als een investering en niet louter als kostenpost te zien. Als we oprecht met elkaar bepleiten dat de vroegsignalering en diagnose verbeterd moet worden, betekent dat een toename van het aantal programma's en waarschijnlijk een toename in de vraag naar zorg. Ook als Trias moeten we daar een passend antwoord op vinden.' Een van de antwoorden ligt volgens Witteveen in samenwerken. 'Dat is ook een punt dat uit de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg naar voren komt: betere samenwerking tussen ggz, justitieel, Lvg (landelijke vereni- >>

ging eerste lijn jeugdzorg) en jeugdzorg. Een stelselwijziging is dan onontkoombaar want de organisatie en financiering is nu een bord spaghetti: niet eenvoudig uit de knoop te halen.'

Begeleiding FCB

Witteveen kwam in contact met FCB via het project Verbeterde medezeggenschap. 'Als bestuurder heb je belang bij een goed functionerende OR. FCB is daarom gevraagd dit traject te begeleiden en dat is goed bevalen, hoewel het tempo van mij wel hoger had mogen liggen.' Sinds kort is Witteveen ook lid van de stuurgroep van FCB. 'Het is ongelooflijk belangrijk dat de krachten worden gebundeld en dat we zorgen voor kruisbestuiving. Zo is er bijvoorbeeld een risico inventarisatie voor gastouders gemaakt. Die wordt nu op maat gemaakt voor pleeggezinnen. En zo wordt er binnen FCB veel meer ontwikkeld. Als je niet bent aangesloten, weet je dat niet of pas veel later. Die verbinding tussen werkvelden en organisaties die instrumenten ontwikkelen, is belangrijk. Dat wil ik zichtbaar maken voor mijn collega-bestuurders.' ■

■ *'Jeugdzorg is een investering en niet louter een kostenpost'*

Een rijke historie

Trias Jeugdhulp in Zwolle is een jonge organisatie ontstaan uit fusiepartners met een rijke historie. Bij Trias werken ongeveer 550 medewerkers die op 20 locaties zorg bieden aan zo'n 2160 kinderen en jongeren (cijfers 2008). Naast het aanbieden van residentiële zorg, crisisopvang, dagbehandeling, ambulante zorg, jeugdzorgboerderijen en pleegzorg, werkt Trias ook met zomergezinnen.

Met organisaties als het Leo Kannerhuis (autisme), Karakter kinder- en jeugdpsychiatrie, RIBW, Sprengen (justitie), onderwijsinstellingen en SJF/De Reeve (Ivg) wordt nauw samengewerkt. De verschillende financieringsstromen weerhouden Trias er niet van om de samenwerking op te zoeken. Witteveen: 'Vanuit het perspectief van de cliënt maakt het niet uit hoe het wordt gefinancierd. Dat moet een back office verhaal worden, zodat we intersectoraal zorg kunnen aanbieden. Van belang is dat het ons niet overdreven moeilijk wordt gemaakt. Enige versimpeling is welkom.'